

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет радіоелектроніки
Освітня програма	28897 Прикладна фізика та наноматеріали
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2022 р.

Справа № 2033/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Коваленко Ігор Миколайович – головуєчий,
Гасюк Іван Михайлович,
Голуб Олександр Андрійович,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Кохтич Людмила Михайлівна,
Максименко Надія Василівна,
Михайленко Владислав Іванович,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинівич,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний університет радіоелектроніки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28897
Назва ОП	Прикладна фізика та наноматеріали
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Відповідність ОНП підкритерію 1.1 підтверджується на основі аналізу документів: “Стратегія і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Харківського національного університету радіоелектроніки” (https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/strategy_nure_2019_07.pdf); “Освітньо - наукова програма (ОНП) Прикладна фізика та наноматеріали” (https://nure.ua/wp-content/uploads/Passport_spec/105_onp_2019.pdf). Документи розміщено на сайті ЗВО у вільному доступі.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Відповідність ОНП підкритерію 1.2 ЕГ підтверджено в ході онлайн зустрічей з адміністрацією ЗВО, здобувачами ВО даної ОНП, роботодавцями. Також у наданих ЗВО документах є присутні відгуки працедавців, які підтверджують врахування їх інтересів при створенні ОНП (<https://office.naqa.gov.ua/5d824c26-17c5-4647-82d2-1296aad3140c> ; <https://office.naqa.gov.ua/65b29bod-29d2-4b20-beeb-a3f7509c6cf6> тощо). В цілому є 5 таких відгуків, але звертає увагу те, що у всіх відгуках працедавців відсутня дата написання, що певним чином понижує вагу саме цих аргументів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Аналіз вітчизняного та іноземного досвіду, регіональної специфіки та тенденцій розвитку сучасної науки дали змогу сформулювати 10 програмних результатів навчання, досягнення яких дозволяють забезпечити підготовку спеціалістів. Програмні компетентності та результати навчання збалансовано забезпечуються всіма компонентами освітньої програми.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 105 «Прикладна фізика та наноматеріали» відсутній. Разом з цим ЕГ підтверджує, що змістовне наповнення програмних результатів навчання за даною ОНП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за дескрипторами знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП становить 30 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для освітнього рівня «доктор філософії»; 27% кредитів становлять вибіркові навчальні дисципліни (8 кредитів), що відповідає ст.5 Закону України «Про вищу освіту» та восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій. Тривалість навчання за ОНП складає 4 роки. Аналіз навчального плану підготовки здобувачів ВО за третім рівнем, затвердженого у 2021 році, дає підстави стверджувати про відповідність ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» вимогам чинного законодавства.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Проведений ЕГ аналіз навчального плану та змісту ОНП дозволяє стверджувати, що всі заплановані в ній навчальні дисципліни створюють логічну структуру пов'язаних між собою в часі та за змістом освітніх компонент, які у сукупності дозволяють досягти поставлених в ОНП цілей та програмних результатів навчання і сприяють формуванню в здобувачів ВО відповідних загальних та фахових компетентностей.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Взявши до уваги перелік освітніх компонент та затверджені теми дисертаційних досліджень здобувачів ВО, ЕГ констатує, що за своїм змістом ОНП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Затверджені теми дисертаційних робіт в цілому відповідають галузі 10 «Природничі науки» та спеціальності 105 «Прикладна фізика та наноматеріали».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Цикл дисциплін вільного вибору на даній ОНП складає 1 блок з 8-ми дисциплін. Вибір дисциплін відбувається під час навчання, коли з 8-ми вибірових дисциплін обираються дві. Вибір ОК в ЗВО регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу з підготовки здобувачів ВО (https://nure.ua/wpcontent/uploads/Main_Docs_NURE/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-v-hnure.pdf) та Положенням про порядок підготовки здобувачів ВО (https://nure.ua/wpcontent/uploads/Passport_spec/polozhennja-pro-pidgotovku-zdobuvachiv-phd....pdf). ЕГ підтверджує, що здобувачі ВО на даній ОНП активно користуються і в цілому є задоволені існуючими можливостями формування індивідуальної освітньої траєкторії.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів полягає у проведенні у теоретичних розрахунків, комп'ютерному моделюванні та діагностиці, експериментальних дослідженнях фізичних та фізико-хімічних властивостей матеріалів методами обробки результатів експериментів, методами обчислювальної фізики та хімії під контролем наукових керівників. Педагогічна практика обсягом 2 кредити ЕCTS (60 год) забезпечує практичну підготовку здобувачів до майбутньої педагогічно-організаційної діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ЕГ вважає, що як в межах ОНП, так і у ЗВО в цілому, створені достатні умови для розвитку “soft skills”, що дозволить здобувачам ВО бути успішними як у професійній діяльності, так і в соціумі

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійна кваліфікація в рамках даної ОНП не присвоюється.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Згідно з навчальним планом даної ОНП, обсяг навчального навантаження здобувачів ВО розподілений на 2 семестри 1-го року навчання. Шляхом інтерв'ювання здобувачів ВО та випускників ОНП було підтверджено, що обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів відповідає їх фактичному навантаженню. 2-ий, 3-ій та 4-ий роки навчання повністю відведено на науково-дослідну роботу аспірантів, підготовку статей, оформлення дисертації. Проходження педагогічної практики передбачене у 6-му семестрі (3-ій рік навчання). Тобто існує великий часовий проміжок між вивченням ОК та проходженням педагогічної практики. Проте під час зустрічі здобувачі запевнили ЕГ, що їх цілком влаштовує такий розподіл навантаження і вони задоволені якістю освітнього процесу. Як результат, ЕГ підтверджує, що обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дана ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» не передбачає підготовку фахівців за дуальною формою освіти та не містить відповідних компонент та особливостей.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ЕГ вважає, що правила прийому на навчання за даною ОНП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ЕГ вважає, що правила прийому на навчання за ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» в цілому враховують особливості самої ОНП і середовища її функціонування. Разом з тим, ЕГ не вдалося встановити, як проводяться додаткові вступні випробування для вступників (визначені п. 4.3 Правил прийому), які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста). Програму таких випробувань не оприлюднено на офіційному сайті.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ вважає, що в ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої наукової програми.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На підставі проведеного аналізу ЕГ вважає, що правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у цілому є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В ЗВО функціонує Рада молодих вчених, Студентський сенат та Профспілковий комітет студентів, до котрих здобувачі ВО можуть звернутись з будь-яких питань у разі виникнення проблем. Проте під час інтерв'ювання здобувачів ЕГ з'ясувала, що таких звернень не було за час існування ОНП. Також встановлено, що для врахування думки здобувачів та випускників Соціально-психологічною службою ЗВО проводяться анкетування, результати якого знаходяться за посиланням https://nure.ua/wp-content/uploads/Passport_spec/105_opituvannja-aspirantiv-nasajt.pdf.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ЕГ пересвідчилася, що інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання здобувачі отримують своєчасно, викладачі інформують здобувачів перед початком вивчення кожної дисципліни

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЕГ встановлено, що поєднання навчання та дослідження під час реалізації ОНП реалізується через підготовку індивідуальних планів, роботу з наукової літературою, написання та оприлюднення здобувачами ВО тез наукових доповідей та статей, участі у конференціях. Зустрічі ЕГ з роботодавцями та випускниками підтвердили успішність даної ОНП: аспіранти затребувані на академічному ринку праці та успішно працевлаштовані. ЕГ з'ясувала, що в ЗВО наявний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus, WoS на безоплатній основі.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Усі викладачі, які залучені до провадження освітньої діяльності за ОНП є активними науковцями з високими h-індексами, що регулярно публікуються у престижних наукових журналах. Проте, як саме викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів ОНП, враховуючи сучасні практики у галузі, ЕГ прослідкувати не вдалося.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Що стосується викладацького складу, то міжнародна академічна мобільність на ОНП реалізується у формі участі в міжнародних наукових конференціях, закордонного стажування науково-педагогічних працівників на базі європейських закладів вищої освіти і наукових установ. Щодо здобувачів ВО, то лише аспірантка Кравчук Ольга з 06.03.2017 по 03.06.2017 проходила наукове стажування в Університеті Лейбніца (м. Ганновер, Німеччина). Інші здобувачі ВО не брали участі в міжнародній академічній мобільності, тільки на зустрічі з ЕГ підтвердили свою участь в міжнародних конференціях, що проводились на території України. Разом з цим, Відділом міжнародних зв'язків ЗВО підписано численні угоди про наукову та освітянську співпрацю із закордонними університетами та міжнародними установами. На сторінці ЗВО, присвяченій міжнародній діяльності, наявна детальна інформація про міжнародні програми та можливість участі в академічній мобільності як для НПП, так і для здобувачів ВО, що свідить про добру поінформованість учасників освітнього процесу про відповідні можливості.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ЕГ дійшла до висновку, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання як для окремого освітнього компоненту так й для освітньої програми в цілому.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

За відсутності стандарту вищої освіти атестація здобувачів ВО здійснюється відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному університеті радіоелектроніки (https://nure.ua/wp-content/uploads/Passport_spec/polozhennja-propidgotovku-zdobuvachiv-phd....pdf), Тимчасового положення про порядок атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному університеті радіоелектроніки (https://nure.ua/wpcontent/uploads/Passport_spec/pro-porjadok-atestacii_-phd_hnure.pdf).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є на сайті ЗВО та регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Положенням про порядок атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗВО. Такі форми контрольних заходів як он-лайн тестування, рейтингового оцінювання та оприлюднення результатів в Електронному архіві відкритого доступу (<https://openarchive.nure.ua/?locale=uk>) забезпечують об'єктивність та прозорість оцінювання здобувачів ВО екзаменатором. Додатковим заходом забезпечення об'єктивності результатів оцінювання є залучення до проведення контрольних заходів окрім лектора, асистентів, викладачів, що проводили практичні заняття з відповідної дисципліни. Поряд з цим, ЕГ зазначає, що наявними документами не регламентовано порядок оскарження здобувачами ВО результатів контрольних заходів - семестрових, поточного та підсумкового контролю. Не унормовані процедури вирішення, врегулювання конфліктних ситуацій під час навчального процесу, порядок оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Систему забезпечення академічної доброчесності в ЗВО формують Рада із забезпечення якості освітньої діяльності, відділ ліцензування, акредитації та внутрішньої системи забезпечення якості освіти, відділ аспірантури та докторантури, рада молодих вчених, факультети, кафедри, учасники освітнього процесу. ЗВО є учасником проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», що розпочався 1 вересня 2020 року та триватиме до 30 липня 2022 року.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ встановлено, що відповідність НПП освітнім компонентам забезпечується базовою освітою, науковим ступенем, наявністю публікацій, що індексуються у наукометричних базах, керівництвом здобувачами ВО, які захистили дисертацію за відповідною спеціальністю. Усі науково-педагогічні працівники мають науковий ступінь і значний академічний та професійний досвід.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура добору викладачів на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» відбувається згідно з «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Харківському національному університеті радіоелектроніки», що оприлюднено на офіційному сайті ЗВО. ЗВО встановлені вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад, серед яких визначальними є академічна та професійна кваліфікація, показники наукової, педагогічної активності викладача за спеціальністю «Прикладна фізика та наноматеріали».

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЕГ підтверджено участь роботодавців в організації освітнього процесу на ОНП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЕГ підтверджено, що роботодавці приймають участь у формулюванні тематики наукових досліджень, залучаються для проведення атестації здобувачів, для проведення наукових семінарів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Проходження НПП підвищення кваліфікації та стажування здійснюється на підставі договорів. За останні 5 років усі викладачі ОНП пройшли підвищення кваліфікації. За відомостями, що надані додатково на запит ЕГ, з'ясувати теми підвищення кваліфікації викладачів, що викладають на ОНП, не вдалося. Також у відкритому доступі відсутні дані щодо плану підвищення кваліфікації НПП.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У ЗВО з 2018 року проводиться конкурс «Найкращий науковий, науково-педагогічний працівник ХНУРЕ». Для нагородження переможців конкурсу встановлено преміальний фонд. ЕГ підтверджено, що викладачі на ОНП отримували матеріальні заохочення та відзнаки за академічну, наукову та методичну роботу (Одаренко Є.М., Курський Ю.С.). Курський Ю.С отримав премію за сертифікат щодо знання англійської мови.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ встановлено, що науково-дослідні лабораторії в достатній мірі укомплектовані обладнанням, серед якого присутні і сучасні установки. Зокрема, обладнання для проведення спектральних досліджень фірми "Ocean Insight" (США); волоконний фемтосекундний лазер ІЧ діапазону (власна розробка); установки вакуумного напилення; електронний мікроскоп; атомно-силовий мікроскоп; тощо. Здобувачі ВО мають постійний доступ до наявного обладнання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЕГ підтверджено, що доступ викладачів і здобувачів ВО до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми є вільним та безкоштовним. У тому числі доступ до наукометричних баз даних (SCOPUS, WoS), електронного каталогу, мережі Wi-Fi, об'єктів спорткомплексу.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЕГ встановлено: освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали».

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ констатує: розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП в Університеті здійснюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХНУРЕ». На сайті ЗВО присутні 4 версії ОНП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ стверджує, що здобувачі ВО приймають участь у вдосконаленні ОНП. Здебільшого їх думка враховується при зміні навчальних планів при оновленні переліку та змісту спеціальних дисциплін. Процедура участі організацій здобувачів регламентується: Положенням «Про студентське самоврядування Харківського національного університету радіоелектроніки», ухваленим конференцією студентів ХНУРЕ від 07.04.2017 р

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ підтверджує схвальні відгуки роботодавців щодо якості підготовки здобувачів на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали». Окремі зовнішні роботодавці вказували на своє бажання більш тісної співпраці з представниками кафедри. Ефективною формою врахування інтересів стейкхолдерів за ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» є організація ярмарків вакансій та круглих столів, які щорічно проводяться на базі ЗВО. Разом з цим, сайт ЗВО не містить інформації яким чином ярмарки проводились під час пандемії.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ЕГ всановлено, що на даний час навчання за програмою ОНП “Прикладна фізика та наноматеріали” завершили лише двоє здобувачів ВО. Поряд з цим, ЕГ звертає увагу на діяльність Міжнародної асоціації випускників ХНУРЕ (<https://nure.ua/universytet/vipusnikam>), яку в подальшому планується застосовувати для відстеження кар'єрних траєкторій випускників ОНП “Прикладна фізика та наноматеріали”.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості в ЗВО складається з відділу ліцензування, акредитації та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та відділу внутрішнього аудиту. За результатами роботи ЕГ було підтверджено, що за час існування ОНП було вказано лише на необхідність розширення переліку профільних компаній, з якими ведеться співробітництво.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОНП акредитується вперше. Разом з цим, ЕГ наводить перелік з чотирьох рекомендацій, взятий з попередніх акредитацій інших ОНП, що були повністю або частково враховані в процесі розробки та оновлення даної ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ прийшла до висновку що головним механізмом участі академічної спільноти в покращенні ОНП є розширені засідання кафедри та семінари. Витяги з таких заходів надані гарантом в додаткових документах.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ відзначає, що процедури, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу, визначені відповідно до чинного законодавства, є чіткими, зрозумілими та доступними, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сайті ведучої кафедри (<http://meda.nure.ua/2020/12/24/materialy-dlya-obgovorennya/>) розміщено проєкт ОНП "Прикладна фізика та наноматеріали" (http://meda.nure.ua/wp-content/uploads/2021/10/onp_105_phd_2021.pdf). Тут же є відповідна форма для громадського обговорення освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії для висловлення зауважень та пропозицій.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ відзначає, що в цілому всі аспекти функціонування ОНП є висвітлені в достатній мірі на сайті відділу аспірантури та регулярно оновлюються. Поряд з цим, робочі програми навчальних дисциплін, які є нормативною базою організації освітнього процесу у ЗВО, є відсутніми на офіційних вебсторінках ЗВО. ЕГ вдалося переконатися у факті наявності робочих програм навчальних дисциплін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ЕГ вважає, що зміст освітньо-наукової програми в цілому відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їхню підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 105 "Прикладна фізика та наноматеріали"

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

За результатами роботи ЕГ можна стверджувати, що ОНП відповідає підкритерію 10.2

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

За результатами аналізу ЕГ встановлено, що ЗВО в межах ОНП в цілому організаційно та матеріально забезпечує різні форми проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів в межах освітньо-наукової програми, але на сьогодні не має збірника наукових праць, у якому відповідно до наказу МОН України від 24.09.2020 р. можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 105.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Зклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Згідно з Положенням про академічну доброчесність у ЗВО, порушення академічної доброчесності у роботі здобувача ВО передбачає недопуск дисертаційної роботи до захисту або відмову в присудженні наукового ступеня, а науковий керівник здобувача втрачає право здійснювати наукове керівництво. За порушення академічної доброчесності НПП можуть відмовити у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання, позбавити присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання, відмовити у присвоєнні або позбавити присвоєного педагогічного звання чи кваліфікаційної категорії, позбавити права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. ЗВО використовує онлайн-сервіс Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат» для перевірки наукових праць на плагіат. Використання програми перевірки на плагіат є безкоштовною для здобувачів ВО, усі роботи перед публічним захистом проходять перевірку без виключення. Випадків порушення принципів академічної доброчесності у науковій діяльності керівників та здобувачів ВО зафіксовано не було.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

На сайті університету наведено 4 варіанти ОНП з 2018 по 2021 роки що свідчить про постійну роботу над її вдосконаленням. Було б корисним спостерігати як на ці зміни реагують зацікавлені сторони, зокрема, працевластці. З цією метою рекомендуємо на їхніх відгуках та рецензіях вказувати дату написання цих документів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

У ЕГ склалось враження, що у здобувачів ВО недостатньо часу протягом 1 року навчання на початок власного дослідження за темою дисертації, опрацювання літератури за темою дисертації, підготовку статей тощо, оскільки перший рік навчання повністю заповнений освітньою складовою. Можливо, варто подумати над оптимізацією освітнього процесу з тим, аби у здобувачів ВО було більше можливостей для реалізації як освітньої, так і наукової складової паралельно.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ЕГ не вдалося встановити, як проводяться додаткові вступні випробування для вступників (визначені п. 4.3 Правил прийому), які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста). Буде корисним розмістити цю програму таких випробувань на офіційному сайті ЗВО. Вдосконалити нормативне забезпечення щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у частині, що стосується максимального обсягу кредитів, які можуть бути визнані відповідно до «Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Оновлювати ОК, використовуючи як наукові результати розробників силабусів, так і наукові результати колег та співавторів публікацій; приділити більше уваги в межах обов'язкових ОК навчання написання запитів для тем молодих науковців, стартапів, тощо; доповнювати основні та вибіркові курси ОНП результатами виконання наукових проєктів та НДР.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо обговорити з усіма зацікавленими сторонами можливість використання на даній ОНП такої форм контролю як екзамен. Розробити та оприлюднити на сайті ХНУРЕ положення, що регламентує механізм вирішення конфліктних ситуацій під час реалізації освітнього процесу, механізм оскарження результатів контрольних заходів. Налаштувати процедуру оприлюднення на сайтах структурних підрозділів, на сторінці «Академічна доброчесність та забезпечення якості освіти» інформаційних матеріалів, що популяризують принципи академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Вдосконалити систему забезпечення професійного розвитку НПП у частині, що стосується нормативного забезпечення підвищення кваліфікації (Положення, плани, теми, базові установи) та його оприлюднення на офіційному сайті ЗВО. Звернути увагу на відповідність тематики підвищення кваліфікації (стажування) НПП освітнім компонентам, що ними викладаються.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Систематично оновлювати інформацію на сайті ЗВО і зокрема в розділі “Антикорупційна програма Харківського національного університету радіоелектроніки”.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Для покращення якості ОНП окрім традиційних очних (офлайн) засідань, зустрічей, тощо рекомендуємо започаткувати застосування електронних засобів для проведення перманентного опитування та відеоконференцій за участі представників усіх зацікавлених сторін.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо завантажити робочі програми навчальних дисциплін та силабуси на офіційні веб-сторінки кафедр, щоб усі учасники освітнього процесу мали можливість ознайомитися з ними, оскільки згідно "Положення про організацію освітнього процесу" саме робочі програми навчальних дисциплін є нормативною базою організації освітнього процесу в ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рекомендуємо активізувати роботу із заохочення здобувачів ВО до участі в міжнародній академічній мобільності, показати здобувачам ВО можливості та перспективи такого роду мобільності. Оптимізувати структуру сторінок кафедр. Зокрема створити розділи присвячені аспірантам, де буде висвітлено інформацію про теми дисертаційного дослідження, їх науковий доробок, публікаційну активність, а також інформацію про наукових керівників, та дотичність тем дисертацій аспірантів напрямів досліджень керівників

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

КОВАЛЕНКО ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ